

Ohcamuša čállinrávvagat siiddus 4

- Ovdanama molsuma
 Goarggu/sohkanama molsuma
 Ovdanama ja goarggu/sohkanama molsuma

OLMMOŠ, GEAN NAMA MOLSUN OHCCOJUUVVO (OHCCI) JA OHCCOJUUVVON OĐĐA NAMMA

1 Persovdnadovddaldat

Dálá ovdanamat

Buot ovdanamat ohcci ovdanbuktin hámis (devdojuvvo dušše, jos ohccojuvvo ovdanama molsun)

Dálá goargu/sohkanamma

Ohcci evttohan ođđa goargu/sohkanamma dehe goargo-/sohkanammaoktiibidju

2 Persovdnadovddaldat

Dálá ovdanamat

Buot ovdanamat ohcci ovdanbuktin hámis (devdojuvvo dušše, jos ohccojuvvo ovdanama molsun)

Dálá goargu/sohkanamma

Ohcci evttohan ođđa goargu/sohkanamma dehe goargo-/sohkanammaoktiibidju

3 Persovdnadovddaldat

Dálá ovdanamat

Buot ovdanamat ohcci ovdanbuktin hámis (devdojuvvo dušše, jos ohccojuvvo ovdanama molsun)

Dálá goargu/sohkanamma

Ohcci evttohan ođđa goargu/sohkanamma dehe goargo-/sohkanammaoktiibidju

4 Persovdnadovddaldat

Dálá ovdanamat

Buot ovdanamat ohcci ovdanbuktin hámis (devdojuvvo dušše, jos ohccojuvvo ovdanama molsun)

Dálá goargu/sohkanamma

Ohcci evttohan ođđa goargu/sohkanamma dehe goargo-/sohkanammaoktiibidju

5 Persovdnadovddaldat

Dálá ovdanamat

Buot ovdanamat ohcci ovdanbuktin hámis (devdojuvvo dušše, jos ohccojuvvo ovdanama molsun)

Dálá goargu/sohkanamma

Ohcci evttohan ođđa goargu/sohkanamma dehe goargo-/sohkanammaoktiibidju

ÁKKAT OĐĐA OVDANAMMII JA/DEHE GORGUI/SOHKANAMMII

Manin odđa namman háliduvvo jur evttohuuvon namma?

VUOLLÁIČÁLLOSAT

1 Báiki ja beaivemearri	Vuolláičálus ja nammačielggadus
Oktavuotadieđut (čujuhush, telefonnummár, šleađgaboasta)	
2 Báiki ja beaivemearri	Vuolláičálus ja nammačielggadus
Oktavuotadieđut (čujuhush, telefonnummár, šleađgaboasta)	
3 Báiki ja beaivemearri	Vuolláičálus ja nammačielggadus
Oktavuotadieđut (čujuhush, telefonnummár, šleađgaboasta)	
4 Báiki ja beaivemearri	Vuolláičálus ja nammačielggadus
Oktavuotadieđut (čujuhush, telefonnummár, šleađgaboasta)	
5 Báiki ja beaivemearri	Vuolláičálus ja nammačielggadus
Oktavuotadieđut (čujuhush, telefonnummár, šleađgaboasta)	

Miedán dasa, ahte áššái guoski oktavuodáváldimiid ja mearrádusa sáhhtá doaimmahit munnje šleađgapoasttain.

MIEHTAMAT

Logi jagi deavdán vuolleahkásaš/náittos- dehe orrunguoimmi/fuolaheddjiid miehtamat

1 Báiki ja beaivemearri	Vuolláičálus ja nammačielggadus
2 Báiki ja beaivemearri	Vuolláičálus ja nammačielggadus
3 Báiki ja beaivemearri	Vuolláičálus ja nammačielggadus
4 Báiki ja beaivemearri	Vuolláičálus ja nammačielggadus
5 Báiki ja beaivemearri	Vuolláičálus ja nammačielggadus

RÁVVAGAT

Gii sáhtá doaimmat ohccin:

- Go namma molsojuvvo, de ohccin lea dat olmmoš, gean namma háliduvvo molsojuvvo.
- Dievasválddalaš olmmoš dahká iežas ohcamuša ieš.
- Vuolleahkásaš 15-17 jahkásaččain lea riekti ieš dahkat ohcamuša.
- Vuollel 15-jahkásačča nama molsunohcamuša miehtama dahká su fuolaheaddji/dahkaba su fuolaheaddjiguovttos ovttas dehe su eará lágalaš ovddasteaddji.
- Oktasaš ohcamušain sáhtá ohccojuvvo seamma goargu/sohkanamma dehe goargo-/sohkanammaoktiibidju, jos ohccin leaba náittosguimmežat dehe orrunguimmežat, geat leaba orron oktasaš dálloalalus unnimusat 5 jagi dehe orrunguimmežiin lea leamaš mánná oktasaš fuolahusas ja jos orrunguoibmi addá iežas miehtama nama váldimii.
- Oktasaš ohcamuša fuolaheaddjiguovtto miehtamiin sáhtá dahkat seamma dálloalalus vuolleahkásaš mánáinis orru váhnen, gii ii leat mánás fuolaheaddji.

Gullan dehe miehtan ohcamuša geažil:

- Vuolleahkásaš fuolaheaddjiguoktái várrejuvvo dilálašvuolta šaddat gullojuvvo vuolleahkásačča dahkan ohcamuša geažil.
- Jos vuolleahkásaš lea deavdán 10 jagi, su goargu/sohkanamma ii sáhte molsojuvvo almmá su čálalaš miehtama haga.
- Jos goargu/sohkanamma dehe goargo-/sohkanammaoktiibidjun ohccojuvvo beallelačča dálá goargu/sohkanamma, de dasa dárbbášuvvo beallelačča miehtan. Dakkár goargu/sohkanamma, man beallelaš lea ožžon náittoslihtu vuodul, ii sáhte ožžojuvvo goargu/sohkanamma dehe goargo-/sohkanammaoktiibiju oassin.

Eará rávvagat:

Juohke ohcci dehe su ovddasteaddji, (ovdamearkka dihte vuolleahkásaš máná fuolaheaddji) ferte vuolláičállit ohcamuša. Geange bearašlahtu goargu/sohkanamma ii molsašuva automáhtalaččat dan čuovvumuššan, ahte nuppi bearašlahtu namma molsojuvvo.

Seamma ohcamušain sáhttet evttohuvvo eanemusat 2 sierralágán ođđagoarggu-/sohkanama. Sáhtát ovdanbuktit maiddá nubbessadjásaš nammamolssaeavttu. Ovdanbuvtte nuppi nammamolssaeavttu ohcamuša ákkastallamiin.

Ovdanamat sáhtte leat eanemusat 4.

Goargguin/sohkanamain goargo-/sohkanammaoktiibijuin oažžu dárbbu mielde lassidieđuid interneahat www.dvv.fi.

Jos ohccis lea orrunbáiki Norggas, Ruotas dehe Dánmárkkus, Suoma eiseváldi ii leat doaimbaválddalaš gieđahallat goarggu/sohkanama molsunohcamuša. Goarggu/sohkanama molsun ferte ohccojuvvo das ovddabealde namuhuvvon riikkas, gos ohccis lea orrunbáiki.

Čuvvosat:

Ohcamušii galgá laktit dárbbášlaš čilgehusa. Álbmotdiehtovuogádagas lean dieđuin ii goittotge dárbbáš doaimmahit čilgehusa, muhto dat dárkkistuvvovijt virggi beales. Ovdamearkan ozadettiin máttarvánhema sohkanama ođđa sohkanamma, ohcamušii galgá laktit čilgehusa, mii čujuha evttohuvvon nama gullan stáđásmuvan vuogi mielde ohcci máttarvánhemiidda.

Máksu: Ohcamušmáksu máksujuvvo juogo ohcamuša guođedettiin dahje rehkegiin.

Hattit:

www.dvv.fi.

Maiddá biehtadahkes mearrádusas lea máksu.

Nammamolssunohcamuša máhcaheapmi:

Nammamolssunohcamuš sáhtá doaimmahuvvo Digi- ja álbmotdiehtodoaimmahakii dahje Álánda stáhtadoaimmahakii.

Mearrádusat:

Ovda- ja sohkanammaláhka (946/2017).

Stáhtaráđi ásaš ovda- ja sohkanamain (838/2019).

Máhcat skovi čujuhussii:

Digi- ja álbmotdiehtodoaimmahat, PB 1003, 02151 Esbo. Álánda skovvi máhcahuvvo Álánda stáhtadoaimmahakii.

Diehtosuodjealmmuhus

Álbmotdiehtovuogádaga registtardoallit leat Digi- ja álbmotdiehtodoaimmahat ja Álánda stáhtadoaimmahat. Digi- ja álbmotdiehtodoaimmahaga telefonguovddáza nummir lea 0295 536 000. Registrerenkantuvrra šleađgapoastačujuhus lea kirjaamo@dvv.fi. Dárkilut oktavuodadieđuid gávnnat min ruovttusiidduin čujuhusas www.dvv.fi/yhteystiedot. Álánda stáhtadoaimmahaga oktavuodadieđuid gávnnat čujuhusas www.ambetsverket.ax.

Manin mu persovdnadieđut čoggojuvvojit?

Dieđut maid leat almmuhan skoviin, merkejvvojit álbmotdiehtovuogádahkii. Álbmotdiehtovuogádat bajásdollojuvvo, vai servodaga doaimmat, diehtofuolahus ja dan lahtuide gullelaš vuoigatvuodát ja geatnegasvuodát dahkkojuvvojit vejolažžan, ollašuhttojuvvojit ja dorvvastuvvojit. Álbmotdiehtovuogádaga bajásdoallan lea Digi- ja álbmotdiehtovuogádaga lágas mearriduvvon bargu. Sáhtát lohkat eambo álbmotdiehtovuogádahkii laktáseaddji persovdnadieđuid gieđahallamis čujuhusas www.dvv.fi/vtj-tietosuoja.

Man guhká mu persovdnadieđut sealluhuvvojit?

Álbmotdiehtovuogádahkii merkejvuvon persovdnadieđut sealluhuvvojit váldoáššis bissovaččat.

Addojuvvojitgo mu persovdnadieđut earáide?

Álbmotdiehtovuogádaga dieđuid addimis mearriduvvo lágas. Persovdnadieđut addojuvvojit stáhtaid ja gielddaid virgeoapmahaččaide ollašuhttin dihte sidjiide gullelaš barguid. Persovdnadieđut sáhttet addojuvvot maiddá olbmuid ja servošidda, juos dat dárbbášit dieđuid sin vuoigatvuodaid dahje geatnegasvuodaid ollašuhttima, njuolggomárkanfievrrideami, oaivil- ja márkandutkamuša, čujuhusbálvalusa, áššehasregistara beaivvádahttima, historjjálaš dahje dieđalaš dutkamuša dahje eará sullasaš ulbmila várás.

Mat vuoigatvuodát mus leat?

Dus lea vuoigatvuohka dárkkistit dieđuid, mat lea vurkejvuvon du birra álbmotdiehtovuogádahkii ja njulget daid almmá mávssu haga. Sáhtát dárkkistit dieđuidat čujuhusas www.dvv.fi/omien-tietojen-tarkastus-palvelu, dikšumiin áššiid persovnnalaččat min bálvalanbáikkis dahje bivdimiin dárkkástusa registrerenkantuvrra bokte. Juos fuobmát, ahte du dieđuin leat váillit, sáhtát ieš njulget daid iežas dieđuid dárkkistanbálvalusa bokte, dikšumiin áššiid min bálvalanbáikkis dahje váldimiin oktavuoda nummirii 0295 536 220. Dasa lassin sáhtát gielddit persovdnadieđuidat addima njuolggomárkanfievrrideami, oaivil- ja márkandutkamuša, persovdnatrihkkala dahje sohkadutkamuša várás. Dieđuid addima sáhttá gielddit iežas dieđuid dárkkistanbálvalusas dahje almmuhemiin áššis Digi- ja álbmotdiehtovuogádahkii. Čujuhusas www.dvv.fi/tietojen-luovuttamisen-kieltaminen oaččut lassedieđuid dieđuid juohkima gielddimis.

Juos háliidat jearrat persovdnadieđuid gieđahallama birra, fáhtet Digi- ja álbmotdiehtovuogádaga diehtosuodjeáittardeaddji šleađgapoasttain čujuhusas tietosuoja@dvv.fi. Kontaktaolmmoš (davvisámegiella): Oula Valkeapää, oula.valkeapaa@dvv.fi, 0295 539 261.

Juos persovdnadieđut leat du mielas geavahuvvon lága vuostá, dus lea vuoigatvuohka dahkat váidaga diehtosuodjeáittardeaddji doaimmahakii. Diehtosuodjeáittardeaddji doaimmahaga oktavuodadieđuid gávnnat diehtosuodjeáittardeaddji doaimmahaga ruovttusiidduin čujuhusas www.tietosuoja.fi.